

Insatsdokumentation

Brand i byggnad, [REDACTED] Ljusnarsbergs kommun

Datum: 2020-01-01
Larmtid: 01:43:48
Plats: [REDACTED], Ljusnarsbergs kommun
Händelsetyp: Brand i byggnad
Avslutande av räddningsinsats: 2020-01-01, Klockan 16:10
Insatsrapportnummer: G2020.000183
Ansvarig: Ulf Jacobsen

Uppdaterad:

Händelsebeskrivning och riskbedömning

Händelsebeskrivning/utveckling

Räddningsstyrkan i Kopparberg larmas på nyårsnatten den 1 januari 2020 klockan 01:44 till [REDACTED] där en lägenhet i ett parhus ska brinna kraftigt. Under framkörning får man kompletterande uppgifter att branden tilltar snabbt och är på väg att sprida sig till grannlägenheten. Det är det läget oklart om någon finns kvar i den brinnande lägenheten. Något senare kommer uppgifter om att det ska finnas minst en person kvar i lägenheten och att grannlägenheten börjar att rökfyllas och ett antal djur finns kvar där samt att taket är övertänt. Privatpersoner har försökt att släcka med handbrandsläckare men detta har inte gett någon större effekt.

Kopparbergstyrkan är på plats 02:02 och kan konstatera att det handlar om en fullt utvecklad brand där det brinner genom taket samt att en gavelsida är på väg att rasa. Den riskbedömningen som genomförs leder till att ingen rökdykning kan göras då rasrisken är alltför stor. Inriktningen blir utvändigt släckning samt skyddande av angränsande lägenhet. Avståndet till andra fastigheter bedöms vara tillräckligt för att branden inte ska sprida sig dit. Man får under insatsen brist på släckvatten då det saknas brandposter och endast branddammar finns att tillgå. En tankbil larmas från räddningstjänsten Dala-Mitt (Ludvika) och löser det problemet.

Målsättningen lyckas och efter en massiv släckinsats där också grannlägenheten sätts under övertryck med hjälp av PPV-fläkt och styrkan får kontroll på branden. Släckningsarbetet fortgår och något senare upptäcks kvarlevorna av en person i brandlägenheten. Det är fortfarande i det läget oklart om det finns fler personer kvar. Efter samråd med polisen bestäms att släckningsarbetet endast görs utvändigt för att inte förstöra polisens tekniska brandplatsundersökning.

Ett fel i larmplanen har medfört att den Insatsledare som normalt larmas på den här typen av händelse inte kommer på plats. Insatsledaren aktiveras först runt 8-tiden på morgonen och då av räddningschef i beredskap (Rcb). När insatsledaren är på plats kan han konstatera att släckningsarbetet gått mycket bra och att läget är lugnt på platsen. Något senare upptäcks kvarlevorna av ytterligare en person i brandresterna vilket meddelas till polispatrullen på plats.

Ett akut restvärdearbete genomförs i grannlägenheten genom att ventileras den med hjälp av fläkt för att skapa en rökfri miljö. Man torkar även upp släckvatten. Ett antal mindre djur flyttas till en grannfastighet. En restvärdeledare är på plats under förmiddagen och hjälper de drabbade med nytt boende.

Släckningsarbetet fortgår under dagen och i samråd med polis avslutas räddningsinsatsen 16:10, 2020-01-01. Polisen bevakade fastigheten fram tills det att den tekniska undersökningen genomfördes.

Efter den tekniska undersökningen som polisen genomför framkommer det att det är två personer som omkommit i den kraftiga branden.

Risker

Brand i byggnad - Spridningsrisk till lägenhet i samma parhus

Rasrisk väggar och tak

Risker i samband med el

Arbete på tak – Halka

Riskbedömning rökdykning

Bedömning görs att det inte finns förmåga att hantera rasrisken i byggnaden då branden är kraftig och ytterväggar börjat rasa

Rökdykning kan inte genomföras

Riskbedömning Rökdykning					
Värdering av risk i förhållande till målet med insatsen					
Är insatsen rökdykning enl. definition i Afs?					
Datum:	<i>1/1-20</i>	Kl:	<i>02</i>	Sign:	<i>K02</i>
Faktorer att bedöma					
Klass på byggnad	Br 1	Br 2	<u>Br 3</u>	Ja	Nej
Finns människoliv att rädda?	☒	☐	☐	☒	☐
Finns förmåga att hantera särskilda risker?	☐	☐	☐	☐	☒
Finns risk för hastigt brandförlopp?	☒	☐	☐	☒	☐
Finns tillräckligt med personal för insatsen? Hög riskmiljö? (skyddspar, nödlägesgrupp, avlösningssgrupp.)	☒	☐	☐	☒	☐
Finns tillräcklig räddningsutrustning?	☒	☐	☐	☒	☐
Finns säker tillgång till släckvatten?	☒	☐	☐	☒	☐
<i>Stor rasrisk i byggnad</i>					
Om risken/riskerna inte kan minimeras					
<u>Ingen Rökdykning</u>					

(Dokumentationen av riskbedömningen som genomfördes och dokumenterades muntligt på plats är upprättad i efterhand/Uj)

Åtgärder - MMI- Taktisk plan

Åtgärder

Omedelbar åtgärd:

Vatten på branden för att minska intensiteten på branden samt för att skydda mot brandspridning till angränsande lägenhet.

Fortsatt arbete:

Kontroll av brandspridning i konstruktion.

Bevakning av fastighet.

Akut restvärderäddning genom att skapa rökfri miljö i grannlägenhet med hjälp av ventilering med fläkt.

MMI - Taktisk plan - Metod

MMI 1:

Branden ska begränsas till den brinnande lägenheten.

Inledningsvis: Den angränsande lägenheten ska skyddas mot brandspridning både på fram och baksida

Därefter: Genomsök av grannlägenhet samt brandsläckning i drabbad lägenhet.

Fortsatt brandsläckning i konstruktionen samt kontroller med värmekamera.

Avslutningsvis: Arbeta med restvärde, bevakning av byggnad och kontroller.

MMI 2:

Brandsläckningsarbetet ska ske varsamt och om det är möjligt utifrån för att underlätta polisen fortsatta utredningsarbete.

Beslut

Livräddning med hjälp av rökdykning kan inte genomföras på grund av den stora rasrisken.

Skäl till beslut

Ingen livräddning bedöms vara möjlig på grund av brandens intensitet samt rasrisken.

Behov av ett snabbt ingripande föreligger. Dock gör omständigheterna i övrigt (polisens arbete) att försiktighet bör gälla vid brandsläckning.

Väder

Temperatur +2°

Sydvästlig vind.

Säkerhet - Hälsa - Arbetsmiljö

Riskmoment

Rökdykning

Takarbete

Brandsläckning

Förebyggande åtgärder

Minimering av riskerna vid rökdykning. Detta bedöms inte vara möjligt.

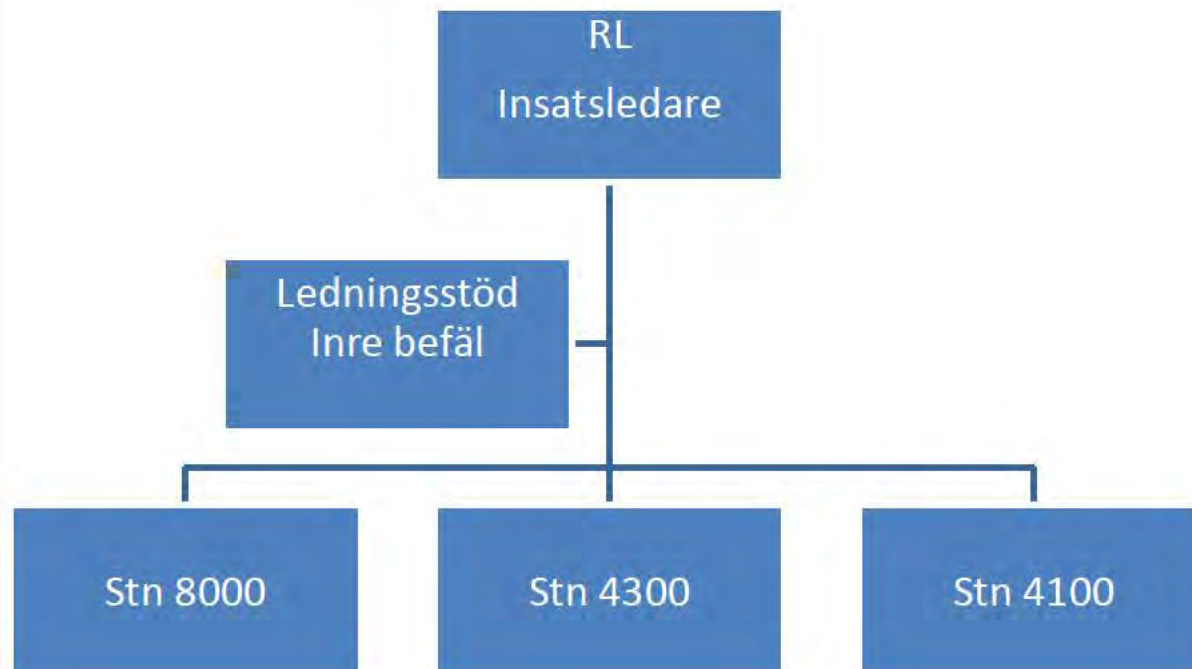
Arbeta med hjälp av hävare på högre höjd.

Oönskade händelser

Brandspridning till grannlägenheten då vattenbrist uppstod i cirka sju minuter. För få vattenresurser på plats.

Händelse - Organisation/resurser

Organisation

Nerikes Brandkårs resurser

Station	Fordon/Enhet	Person/Funktion
Kopparberg Rib, stn 8000	Bil 8010	1 befäl, 4 brandmän
	Bil 8040	1 brandman
	Bil 8070	5 brandmän
Räddningstjänsten Dala-Mitt		
Grängesberg Rib stn	Bil 4310	3 brandmän
Ludvika Heltid stn	Bill 4140	2 brandmän
Lindesberg Rib, stn 3000	Bil 3030	2 brandmän
Örebro Heltid, stn 1000	Bil 1080	1 Insatsledare, RL
	1000*	Inre befäl
Resurs markerad med * ej aktiv i arbetet på skadeplats.		

Samband

RAPS kanal: Örebro RAPS 4.

Regional insatskanal 4.

Uppdrag och utförande

Sektorindelning

Sektor 1: Bil 8010, brandsläckning, skydd av angränsande lägenhet, framsida, kontroll av vind.

Sektor 2: Bil 4310, brandsläckning, kontroller baksida byggnad.

Sektor 3: Bil 8040, Bil 4140 vattenförsörjning, kontroller och service.

Lägesbeskrivning

Den kraftiga branden kunde efter en massiv släckinsats i stort begränsas till startlägenheten. En viss brandspridning till tak och röksmitta till grannlägenheten förekom.

Avspärningar

Avspärning görs av polis och omfattar fastighet och tomt.

Samverkan - Information - Kommunikation

Samverkan internt

Inre befäl

Styrkeledare

Insatsledare

Samverkan Externt

SOS Alarm

Polisinsatschef och polispatrull

Sjukvårdsledare

Rvr-ledare

Fortum energi – One Nordic

Information

Till samverkande enheter och organisationer

Uthållighet - Uppföljning

Uthållighet

Uthållighet uppnås med de resurser som finns på plats.

Resursplan

Ev. avlösning med hjälp av angränsande station, Station 3200 Guldsmedshyttan i första hand.

Kritiska funktioner

Inga kritiska funktioner förekommer.

Omfallsplan x 2

Defensiv insats, skydd av angränsande fastigheter.

Uppföljning

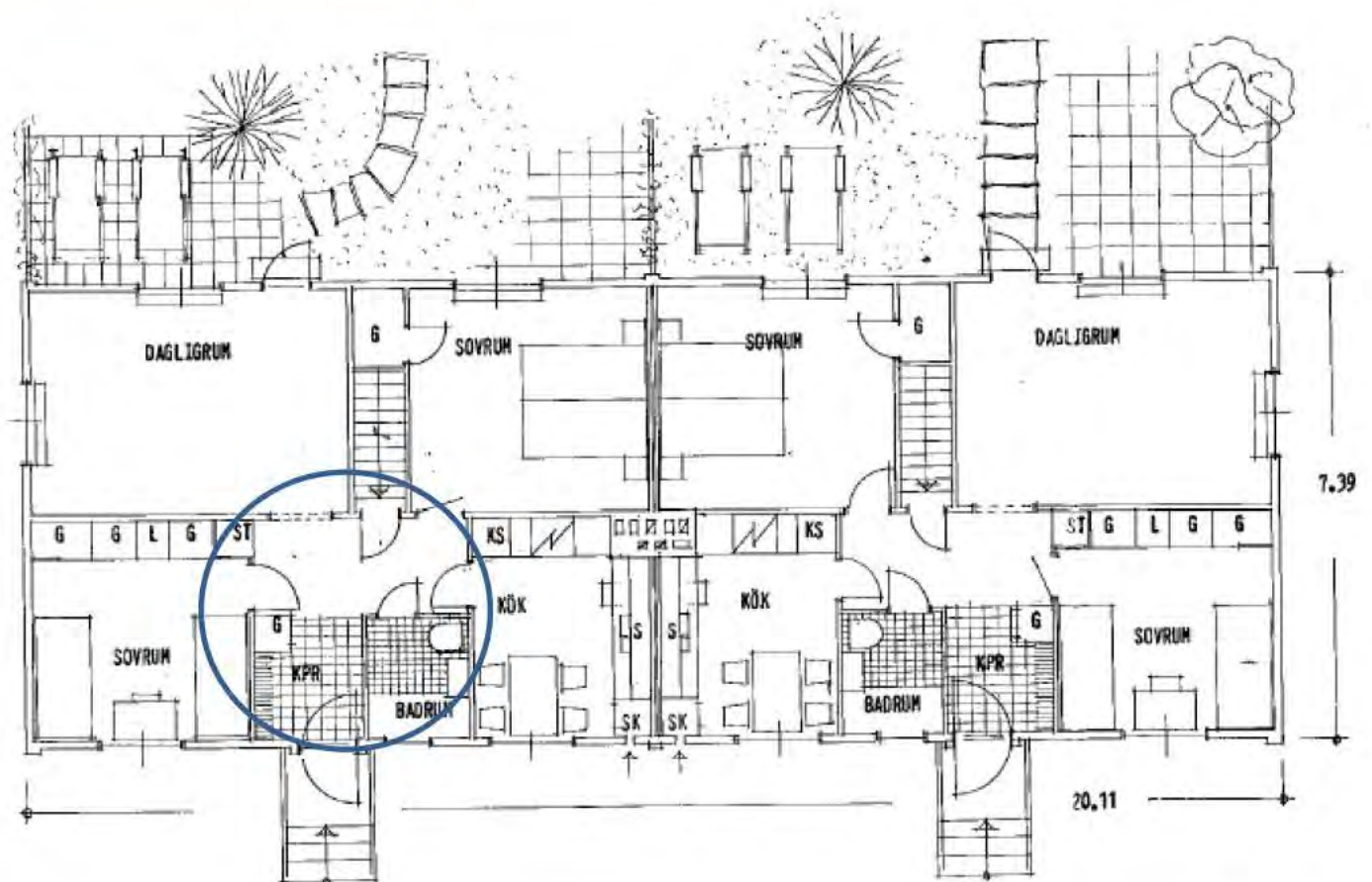
Effekt

Effekt uppnåddes i släckningsarbetet efter massiv släckinsats och arbete med att stoppa spridningen till grannlägenheten. Resursbrist i form av vatten i början av insatsen.

Foton

(Bilder, källa: Nerikes Brandkår)

Ritning på den branddrabbade lägenheten (till vänster) källa: Samhällsbyggnad Bergslagen.
Den blå cirkeln visar området var i lägenheten de omkomna personerna påträffades.

SnabbAnalys av Räddningsinsats – SAR utvärdering

Snabbanalys av räddningsinsats

Olyckstyp	Olycksplats/adress	Datum	Larmtid	Insatsrapportnummer	Redskrivet av
Brand i byggnad		2020-01-01	01:44:30	G2020.000183	UJ

Erfarenhet	Förklaring (problem/framgång)	Värdering	Åtgärdsförslag	Lärdomar delges	Kommentarer
1. Brandposter	Endast tillgång till branddammar	-1	Motorpruta tas med på larm utanför tätorten	A B	Rutinen redan införd
2. Högfordon	Saknas högfordon från larmstart	-1	Högfordon med larmplan alternativt aktivt beslut av inre befäl	A B	Under utredning av avdelning en för Operativ planering
3. Vattenbrist	Vattnet tar slut under insats	-2	Tidigare larmning av fler vattenresurser.	A B	
4. Avspärrning av skadeplats	Allmänheten för nära	-2	Snabbare spärra av olycksplatsen. Ta hjälp av polisen	A B	
5. Insatsledare	Insatsledaren saknas från start då det brister i larmplanen	-2	Andra larmplanen samt aktivt beslut av inre befäl	A B	Larmplanen ändrad
6.					
7.					
8.					

Värderingsskala: +2 Betydelsefullt framsteg, +1 Tankbart framsteg, 0 Normal företeelse/mindre viktigt, -1 Önskvärd förbättring, -2 Prioriterad förbättring

Delges: A = lokalt (stationen/skiftlaget), B = egen organisation/räddningstjänst, C = nationellt (andra räddningstjänster/MSB) D = annan organisation (t.ex. SOS Alarm)

Insatsen bör utvärderas/följas upp

Ja   Ansvarig: _____
 Nej

Kartor

Analys

Branden på nyårsnatten i [redacted] med den tragiska utgången där två personer omkommer är tyvärr ingen ovanlig händelse i Sverige i dag.

Varje år dör mellan 80 och 90 personer i bränder och omkring tre gånger så många skadas. Antalet omkomna i brand 2019 var 85 personer enligt statistik från MSB (Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap).

I en studie från MSB framgår att orsaken till bränder bostäder i många fall är cigaretter/rökning. I cirka en tredjedel av fallen beror branden på att möbler har antänts. Statistik visar också att medelålders män i åldern 45-64 är överrepresenterade. Man kan också konstatera att männen haft alkohol i kroppen i flertalet fall.

Händelsen i [redacted] verkar tyvärr falla in i ovanstående mönster.

Branden

När branden upptäcks av den som larmar brinner det redan kraftigt och släckningsförsök genomförs dock med liten påverkan. Branden har sannolikt startat i vardagsrummet och pågått en god stund innan den upptäcks med tanke på larmtiden och den kraftiga branden.

Möjlig brandorsak

Vittnesuppgifter gör gällande att en nyårsfest ägt rum i den branddrabbade lägenheten där ett stort antal levande ljus ska ha förekommit. Även fyrverkerier ska ha använts under kvällen. Lägenhetens skador har gjort det mycket svårt för polisen och Nerikes Brandkår att utreda brandorsaken. Det är sannolikt att brandorsaken är levande ljus som glömts eller somnats ifrån. Det kan dock inte uteslutas att det brandorsaken skulle kunna vara en glömd cigarett.

Räddningsinsatsen

Räddningsinsatsen har genomförts på ett effektivt sätt. Man får stopp på brandspridningen till grannlägenheten vilket med tanke på de svåra förutsättningarna är mycket bra. Tyvärr lyckas man inte rädda de personer som finns kvar i lägenheten på grund av den kraftiga branden och rasrisken från tak och väggar i byggnaden. Vattenresursen från angränsande räddningstjänst som larmas till platsen gör nytta när den väl är på plats.

Resurser larmas till platsen enligt gällande larmplan men ett fel i larmplanen gör att ingen Insatsledare larmas som normalt larmas vid den här typen av händelse. Felet i larmplanen är justerat idag men ett aktivt beslut av inre befäl hade i det här läget sannolikt medfört att insatsledare och station 3400 (Guldsmedshyttan) larmats till platsen.

Framgångsfaktor

En framgångsfaktor som måste nämnas är att det totalarm som drogs på station Kopparberg genererade 11 brandmän en nyårsnatt. Detta gjorde att insatsen inte behövde förstärkas med personalresurser och var avgörande för att stoppa brandspridning till angränsande lägenhet.

Den fortsatta räddningsinsatsen är okomplicerad och består i att frilägga väggar och tak för att släcka krypbränder samt kontrollera vind och källarvåning.

Stora hänsyn måste tas till att det finns kroppar kvar i den branddrabbade lägenheten varför släckinsatsen måste göras med stor försiktighet och blir därför långdragen.

Åtgärdsförslag/Reflektion

Efter att ha analyserat insatsen i [REDACTED] lämnas följande reflektioner/åtgärdsförslag:

- Det är viktigt att bakre ledning är aktiv och kan resursförstärka händelser om larmplanen inte är komplett enligt de rutiner som Nerikes Brandkår jobbar efter. I den aktuella branden larmades inte någon Insatsledare initialt utan kom till platsen på morgonen. Brandstyrkan i Kopparberg upplevde att en insatsledare hade varit ett bra stöd under insatsen. En aktiv bakre ledning samt en förbestämd plan på vilka styrkor som ska dras till vilken plats i förbundet skulle underlätta för att få en så bra och tidig resursförstärkning som möjligt.
- Ett höjdfordon saknades av styrkan på plats tidigt i insatsen. I dagsläget finns inget smidigt sätt att dra förstärkningslarm på andra RIB stationer utan att hela stationen dras. Införande av ett system med så kallat förstärkningslarm alternativt "litet larm" även på dessa stationer skulle göra att inte hela stationen behöver larmas och ställas tom. Detta skulle med fördel också kunna användas för larmtypen sjukvårdslarm.
- Rutin skapas för att förbättra möjligheterna till vattenförsörjning genom att ta med motorspruta i samband med brand i byggnad utanför brandpostområde (rutinen har redan provats i Kopparberg och verkar fungera väl). Denna rutin kan med fördel användas inom hela Nerikes Brandkår.

Ulf Jacobsen

Brandinspektör, Insatsledare

Nerikes Brandkår

tel: 010-176 20 44, 010-176 20 00(vx)

www.nerikesbrandkar.se

ulf.jacobsen@nerikesbrandkar.se